Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta / verojaosto

HE 169/2017 vp

Sisäministeriön asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi alkoholi- ja valmistejuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt sisäministeriötä asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi alkoholi- ja valmistejuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta. Sisäministeriön poliisiosasto lausuu asiasta seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettua lakia siten, että alkoholijuomien valmisteveroa korotettaisiin. Veronkorotus kohdistettaisiin kaikkiin juomaryhmiin, mutta kuitenkin siten, että korotus painottuisi lievästi muihin kuin väkeviin alkoholijuomiin. Keskimäärin alkoholijuomien valmisteveroa korotettaisiin noin 10 prosenttia.

Alkoholin hinta ja saatavuus vaikuttavat alkoholista aiheutuviin päihdehaittoihin. Alkoholin käytön vaikutukset näkyvät erittäin selvästi poliisin työssä kuten poliisin valvonta- ja hälytystoiminnassa, rikostorjunnassa sekä muissa tehtävissä. Esimerkiksi poliisille ilmoitetut pahoinpitely ja tappelu hälytystehtävät lisääntyvät moninkertaisiksi viikonloppujen yöaikaan, jolloin alkoholia käytetään runsaasti. Päihteiden vaikutus poliisin valvonta- ja hälytystoiminnan tehtävissä on varsin suuri ja se näkyy erityisesti tietyissä tehtävätyypeissä. Vuosien 2002 ja 2015 välisenä aikana kirjatut usein päihteisiin liittyvät poliisin hälytystehtävät (pahoinpitely ja tappelu, päihtynyt henkilö, häiriökäyttäytyminen ja ilkivalta, juopumus liikenteessä tai kotihälytys) olivat selvästi keskimääräistä korkeammalla tasolla vuosien 2004 - 2008 välillä, jolloin vuonna 2004 toteutetun alkoholiveron alentamisen seurauksena alkoholin käyttö lisääntyi ja alkoholihaitat lisääntyivät. Alkoholiin liittyvillä lainsäädäntömuutoksilla on aikaisemmin ollut vaikutusta myös päihtyneinä kiinniotettujen määriin.

Alkoholi on eräs merkittävimmistä tapaturmia aiheuttavista tekijöistä. Myös erilaiset alkoholin käytön seurauksena syntyneet onnettomuudet ja onnettomuuksien uhkat työllistävät viranomaisia. Tietyistä rikoksista huomattava osa tehdään päihtyneinä. Alkoholin käyttö on yhteydessä väkivaltaiseen käyttäytymiseen. Alkoholin käyttö näyttää lisäävän aggressiivista ja väkivaltaista käyttäytymistä. Humalatila myös heikentää arvostelukykyä ja ongelmanratkaisutaitoa. Alkoholihumala lisää väkivaltaa ja se lisää myös vaaraa joutua väkivallan, ryöstön tai omaisuusrikoksen kohteeksi. Alkoholipäihtymys on usein läsnä myös raiskausrikoksissa. Pahoinpitelyrikoksiin syylliseksi epäillyistä noin puolet on alkoholin vaikutuksen alaisena. Myös henkirikollisuus ja alkoholi liittyvät toisiinsa. Henkirikoksiin syyllistyneistä pääosa tekee tekonsa alkoholin vaikutuksen alaisena. Aikuisten välisistä henkirikoksista 67 prosentissa kaikki osapuolet eli sekä tekijä että uhri ovat rikoshetkellä humalassa. Henkirikollisuuden tason ja alkoholin kulutuksen välillä on selvä tilastollinen yhteys.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää yleisen järjestyksen ja turvallisuuden näkökulmasta perusteltuna, että alkoholijuomien valmisteveroa korotetaan.

Postiosoite:
Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoitteet:
Kirkkokatu 12
Helsinki

Puhelin:
Vaihde
0295 480 171
Faksi:
09 1604 4635

Virkasähköpostiosoite:
kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

06.11.2017

Poliisitarkastaja Jari Pajunen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 06.11.2017 klo 10:13. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi Sisäministeriön jakelu